

2022

Pedagogisch beleid

Inhoud

INLEIDING:	3
PEDAGOGISCH BELEID	4
HOOFDSTUK 1: DE SPORTANEN	4
1.1 PEDAGOGISCH VISIE EN DOELEN	4
1.2.1 Sporten	4
1.2.2 Betrouwbaarheid en veiligheid voor sporten en buitenspelen	5
1.3.1 Groepssamenstelling	5
1.3.2 Beroepskracht- kindratio	6
1.3.3 BKR- Registratie	6
1.3.4 Extra opvangdag/ ruilen	6
1.3.5 Personeel en stagiair(e)s	6
1.3.6 Mentorschap	7
1.3.7 Huisregels	8
1.3.8 MAANDSTRUCTUUR	9
1.3.9 WERKWIJZE SPORTANEN	9
HOOFDSTUK 2: DE VIER PEDAGOGISCHE DOELEN	10
2.1 INLEIDING	10
2.2 EMOTIONELE VEILIGHEID IN EEN VEILIGE OMGEVING	10
2.2.1 Emotionele veiligheid	10
2.2.2 Erbij horen	11
2.2.3 Overzicht/ toezicht	11
2.2.4 Regels en structuur	12
2.2.5 Aangeven van grenzen	12
2.2.6 Pesten en plagen	12
2.3 HET ONTWIKKELEN VAN PERSOONLIJKE COMPETENTIES	13
2.3.1 Persoonlijke competenties	13
2.3.2 Activiteiten	14
2.3.3 Spelmateriaal	14
2.3.4 Ruimtes	14
2.4 ONTWIKKELING VAN SOCIALE COMPETENTIES	14
2.4.1 sociale emotionele ontwikkeling	14
2.4.2 Stimuleren van sociale competenties	15
2.5 OVERDRAGEN VAN NORMEN EN WAARDEN	16
2.5.1 Overdracht normen en waarden	16
2.5.2 Participatie	16
2.5.3 Signaleren en eventueel doorverwijzen bij opvallend gedrag	17
2.6. OUDERCOMMISSIE	20
HOOFDSTUK 3 HET SPORTKAMP	20
3.1 HET SPORTKAMP	20
3.2 WAAROM INTEGREREN MET HET SPORTKAMP IN DE VAKANTIES	20
BIJLAGES:	21
<i>Bijlage 1: Schoolweek en vakantie programma</i>	21
<i>Bijlage 2: Intakeformulier</i>	23
<i>Bijlage 3: Observatie formulier</i>	25
<i>Bijlage 4: Zelfstandigheidscontract</i>	29

Inleiding:

Sport BSO De Sportanen is een kleinschalige buitenschoolse opvang die gelegen ligt in Leiden-Noord. Wij bieden professionele kinderopvang aan voor kinderen tussen de 4 en 12 jaar. Sport omvat een tal van eigenschappen die bijdragen aan de fysieke en geestelijke ontwikkeling van uw kind(eren). Bij Sport BSO De Sportanen staan sport, spel en plezier centraal. In dit pedagogisch beleidsplan wordt onze visie op opvang en doelen beschreven. Deze visie vormt de basis voor het dagelijks handelen in onze groepen. Onze professionele medewerkers zorgen voor duidelijkheid, regelmaat en structuur. Ook zorgen zij voor een veilige, liefdevolle en vertrouwde omgeving, waarin ieder kind zich op zijn/haar eigen tempo kan ontwikkelen, zichzelf mag en kan zijn en waar de zelfredzaamheid wordt gestimuleerd op voorbereiding voor de toekomst. En waar kinderen door middel van het aanbieden van verschillende sporten, misschien al een keuze kunnen maken voor de toekomst in welke sport ze door willen gaan.

Niels Donders
Algemeen directeur

Pedagogisch beleid

Hoofdstuk 1: De Sportanen

1.1 Pedagogisch visie en doelen

Bij De Sportanen ontdekken kinderen de lol van samen in beweging zijn en buiten spelen. Dit onder aanmoediging van pedagogisch medewerkers die niet langs de kant blijven staan. Wij passen de omgeving en activiteiten aan op de leeftijd en de belevingswereld van het kind.

De Sportanen is geschikt voor jonge en oudere kinderen. We maken gebruik van de kantine van Lugdunum wat uitzicht heeft op een pannaveld (klein voetbalveld) en daarnaast hebben we de beschikking over twee grote voetbalvelden, kleedkamers en de grote keuken van Lugdunum. Door direct uitzicht/ toezicht te hebben op het pannaveld is het een fijne plek om te bewegen voor de jongste buitenspelers. Ideaal dus voor stoere jongens en meisjes uit de eerste groepen van de basisschool. De oudere kinderen zullen sporten op de grotere voetbalvelden waar voldoende ruimte is voor beweging.

Natuurlijk proberen we de kinderen elke dag te stimuleren en te motiveren om mee te doen met onze dagelijkse sportclinics. Daarnaast is er altijd nog ruimte voor creatieve activiteiten zoals kleuren en knutselen. Ook is er de mogelijkheid om zelf nog vrij te sporten zoals bijvoorbeeld een balletje in de basket te gooien, of een balletje te trappen. Tenslotte is er genoeg tijd voor ontspanning. Daarvoor zijn er onder andere verschillende bordspellen om mee te spelen of kan er juist lekker relaxt een boekje worden gelezen op de zitzakken. Zo is ervoor iedereen wat rustigs of actiefs.

1.2.1 Sporten

De Sportanen nemen de kinderen altijd mee naar buiten. Wij proberen de kinderen met behulp van sport trajecten in aanraking te laten komen met de verschillende sporten die er zijn. Hierdoor kunnen kinderen al op jonge leeftijd ontdekken welke sport ze leuk vinden en waar ze later eventueel verder mee door willen.

Naast onze eigen accommodatie bevindt zich in de buurt ook een bos, het Leidse Hout. Voor de jongste groep biedt het bos al genoeg uitdaging om de natuur te ontdekken. Voor de oudste groep kinderen is er niks mooiers dan in een bos een groot spel te spelen zoals: Levend Stratego, Wie is de mol? Jachtseizoen Of Expeditie Robinson.

De jongste kinderen kunnen samen oefenen en de oudere kinderen krijgen verschillende sportlessen aangeboden. De kinderen zullen elkaar in wedstrijd of toernooivorm uitdagen. Soms sporten alle kinderen door elkaar heen. De jongste kinderen leren weer van de oudere kinderen en op hun beurt kunnen de oudere kinderen de jongere kinderen weer wat leren. Door alle activiteiten heen is er aandacht voor samenwerken en samenleven. Ook leren de kinderen met verlies om te gaan maar ze zullen ook ervaren hoe fijn het is om te winnen.

Door de prachtige ligging van onze accommodatie is het mogelijk om de kinderen ook naar hun eventuele voetbaltraining te brengen of te halen. Wij kunnen dat aanbieden aan de kinderen die voetballen bij UVS, of Lugdunum. Ook is er de mogelijkheid om een warme maaltijd af te nemen (minimaal 4 kinderen), zodat uw kind bij thuiskomst helemaal klaar is en er nog quality time overblijft tussen ouder en kind.

1.2.2 Betrouwbaarheid en veiligheid voor sporten en buitenspelen

De Sportanen biedt de veiligheid en betrouwbaarheid waar kinderen behoefte aan hebben. We hebben een eigen deel van de kantine van Lugdunum waar de kinderen zich thuis voelen. Om dit te waarborgen is de kwaliteit van onze pedagogisch medewerkers hoog. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een duidelijke structuur en dit zal altijd worden aangegeven op een whiteboard bij de ingang (zie bijlage 1). Daarmee hebben ook de ouders inzicht wat wij op een dag gedaan hebben. Wij zorgen voor ruimte voor elk individu, en met respect voor elkaar.

De pedagogisch medewerkers dragen alle dagen bedrijfskleding in de kleuren van de sport BSO. Met de opvallende trainingspakken zijn ze bij de scholen en tijdens uitjes goed herkenbaar. De kinderen krijgen tijdens het ophaalmoment vanuit school, bij uitjes in de vakantie en tijdens de studiedagen een stoere Sportanen pet op of een hesje aan. Vanaf 17.45 uur centreren wij de kinderen die nog aanwezig zijn. De kinderen mogen dan alleen nog maar op het panna veld sporten of lekker spelen knutselen aan onze kant van de kantine. Daarmee creëren wij een duidelijk beeld tussen de kinderen van De Sportanen en de eventuele kinderen die binnenkomen voor een voetbaltraining bij Lugdunum.

Het terrein is voor de kinderen overzichtelijk. Het is afgesloten met een hek. De kinderen kunnen vanuit de kantine rechtstreeks doorlopen naar de kleedkamers, het panna veldje of het grote veld. Er rijden geen auto's op het terrein, behalve bij levering van goederen, wat plaatsvindt voor opening van de BSO. Of er kunnen gemeentewerkzaamheden plaatsvinden, zoals bladblazen, vegen, snoeien of het veld op orde brengen.

1.3 De groep en organisatie

Hoe zijn de groepen verdeeld? Wat houdt mentorschap in? Wat als er zorgen zijn over kinderen? Hoe zit het wenbeleid eruit? In dit hoofdstuk vindt u de antwoorden op deze vragen.

1.3.1 Groepssamenstelling

De Sportanen heeft momenteel een groepsgrootte van maximaal 28 kinderen per dag. Deze kinderen zitten allemaal in dezelfde groep. De leeftijd in de groep is van 4 tot 12 jaar.

Binnen de Sportanen is de maximale groepsgrootte 30 kinderen. De kinderen zijn binnen De Sportanen te categoriseren in drie groepen die naar leeftijd zijn ingedeeld te weten;

Brons (4,5 en 6-jarigen)

Zilver (7,8 en 9-jarigen)

Goud (10,11 en 12-jarigen)

Door de kinderen op leeftijd in te delen maakt het eenvoudiger om aansluiting te vinden met elkaar, op eenzelfde niveau te spelen, maar ook om de sportactiviteiten aan te passen aan de juiste doelgroep en ontwikkelingsfase.

Voordat een kind start bij De Sportanen vindt eerst een intakegesprek (zie bijlage 2) plaats met de ouders/verzorgers en komt het kind een middag wennen. De ouders/verzorgers krijgen tijdens het intakegesprek de gelegenheid om informatie over hun kind te vertellen, zijn er bijvoorbeeld bijzonderheden, is het kind allergisch etc. Vanuit ons krijgen de ouders/verzorgers een kennismakingsboekje mee over praktische informatie over De Sportanen. Ook zullen we de locatie laten zien, de dagindeling vertellen en andere belangrijke informatie delen met de ouders/verzorgers. Er wordt een datum afgesproken wanneer het kind komt wennen op de desbetreffende groep. Wanneer het kind komt wennen hangt af of de maximale groepsgrootte niet wordt overschreden. Op deze manier kan het kind rustig kennismaken met De Sportanen. Tijdens het wennmoment wordt het kind onder andere rondgeleid door het pand, wordt het kind voorgesteld aan de andere kinderen in

de groep. Het is de bedoeling dat tijdens het wennen het kind een veilig en vertrouwd gevoel krijgt. Dit willen we onder andere door deze manier realiseren.

De kinderen krijgen een certificaat wanneer zij de leeftijd van de volgende groep hebben bereikt. Hierin zijn de competenties beschreven die de kinderen behaald hebben. Bij het verlaten van De Sportanen hebben de kinderen hiermee een mooi aandenken van alle competenties en verschillende sporten die ze doorlopen, behaalt en ontwikkeld hebben. (Zie bijlage 5)

De groep wordt begeleid door een pedagogisch medewerker en zo mogelijk een stagiair(e). Na het fruit en/of boterhammen eten zullen de kinderen met hun pedagogisch medewerker een sportclinic gaan doen. Hierna zijn de kinderen vrij om te spelen.

1.3.2 Beroepskracht- kindratio

Binnen de sector kinderopvang zijn hiervoor vastgestelde normen gehanteerd ten aanzien van de beroepskracht- kindratio. Voor de BSO houdt dat in dat er ook nog een verschil is in ratio tussen een horizontale of een verticale groep. In een groep binnen de leeftijdscategorie 4-7 jaar, mag één pm'er maximaal 10 kinderen opvangen en twee pm'ers 20 kinderen. Is de groep voor 4-12-jarigen, dan mag één pm'er 11 kinderen opvangen en twee pm'ers 22. Dat betekent wel dat er maximaal 9 van de 11 kinderen jonger dan 7 jaar mogen zijn. Vanaf dat een kind 7 jaar is, mag een pm'er 12 kinderen opvangen.

1.3.3 BKR- Registratie

Wat houdt de huidige drie-uursregeling in?

De drie-uursregeling zorgt ervoor dat het voor een kinderopvangorganisatie mogelijk is om ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten in te zetten dan volgens de beroepskracht-kindratio (bkr) vereist is. Dit mogen nooit minder pedagogisch medewerkers zijn dan de helft van het benodigde aantal.

Wij zorgen binnen De Sportanen ervoor dat er altijd voldoende pedagogisch medewerkers zijn voor het aantal aanwezige kinderen. Per dag mag er maximaal 3 uur afgeweken worden van de BKR. Deze uren mogen over de hele dag ingezet worden.

Op dit moment is het kindaanbod binnen De Sportanen onder de 20 kinderen. Wat inhoudt dat twee pedagogisch medewerker volstaan.

1.3.4 Extra opvangdag/ ruilen

Het is mogelijk om structureel of incidenteel een extra dag af te nemen of te ruilen. Mits de maximale groepsgrootte en personeelsbezetting dit toelaat. Ouders/ verzorgers krijgen na aanmelding de inloggegevens van het ouderportaal. Via het ouderportaal kunnen ouders/ verzorgers digitaal extra dagen of ruil dagen aanvragen of op de groep aangeven.

1.3.5 Personeel en stagiair(e)s

Sport BSO de Sportanen werkt met pedagogisch medewerkers en stagiair(e)s. Naast de vaste pedagogisch medewerkers maken wij ook gebruik van een vaste invalpool, die invalpool zal tijdens ziekte of vakantie voor zoveel mogelijk stabiliteit op de groep zorgen. Ook hebben we een vrijwilliger in dienst als ophaalmedewerker. Iedereen die bij ons werkt is in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Onze sport en pedagogisch medewerkers zijn in grote mate bepalend voor de kwaliteit van de opvang. We zijn een Erkend leerbedrijf geworden voor stagiair(e)s vanuit onder andere de opleidingen; Sport en bewegen, CIOS, SW, PW 3 en 4. Onze voorkeur gaat er naar uit om elke dag een stagiair(e)s aanwezig te hebben op de groepen. We begeleiden de stagiair(e)s zoveel mogelijk om hun geleerde theorie in praktijk uit te voeren en hun klaar te maken voor het vak. Dit doen we door ze vanaf dag één mee te laten lopen in het dagprogramma en ze activiteiten te laten uitvoeren met de kinderen.

1.3.6 Mentorschap

Door de nieuwe Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) is men verplicht dat elk kind een mentor krijgt toegewezen. De ouders worden van tevoren op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Dit is meestal de pedagogisch medewerker die bij de leeftijdsgroep hoort. De mentor kent het kind goed en bouwt een vertrouwensband op met het kind. De mentor volgt het kind in zijn ontwikkeling en vult een keer per jaar een observatie formulier in. Dit is rond de verjaardag van het kind. (Zie bijlage 3) De mentor weet waar de interesses en behoeftes liggen van het kind en spelen hierop in.

De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders. De ouders weten waar ze terecht kunnen met hun vragen en de mentor legt uit hoe de kinderen het hebben op De Sportanen. De ouders worden een keer per jaar uitgenodigd voor een 10 minuten gesprek. Als er behoefte of aanleiding voor is, bijvoorbeeld als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling of er worden problemen gesignaleerd kan er natuurlijk ook eerder een afspraak gemaakt worden door zowel ouders als mentor. Eventueel kan de mentor de ouders doorverwijzen naar passende instanties voor verdere ondersteuning.

Tijdens de ophaalmomenten is er meestal ook nog gelegenheid om de dag even door te spreken met de ouders. Hierin wordt verteld wat het kind die dag heeft gedaan en of er nog bijzonderheden zijn voorgevallen. De Sportanen vindt het belangrijk dat het contact met de ouders goed en intensief is. Ouders krijgen hierdoor het gevoel erbij te horen en komen als zij ergens meezitten, iets willen bespreken of suggesties hebben naar de pedagogisch medewerkers.

De mentorgroepen worden als volgt ingedeeld:

Groep	Leeftijd	Mentor
Brons	4,5,6	Niels Donders
Zilver	7,8,9	Laurens van Bemmelen
Goud	10,11,12	Coen Aartsma

1.3.7 Huisregels

Kinderen

- Mogen binnen niet rennen
- Mogen niet alleen in de keuken
- Mogen niet schelden of nare taal gebruiken
- Mogen niet vechten met elkaar
- Omkleden in de kleedkamers of in de kantine
- Fietsen worden gestald in de fietsenstalling
- Kinderen op de fiets hesjes aan of petjes op
- Kinderen komen niet buiten het terrein, behalve wanneer er afspraken zijn gemaakt met ouders.
- Bij ophalen uit school en bij uitjes krijgen de kinderen een pet op of hesje aan zodat ze goed herkenbaar zijn
- Om 17.45 wordt er alleen nog op het pannaveld gesport, tenzij er een begeleider mee gaat naar het grote veld.

Medewerkers

- Sporttassen en spullen altijd in een afgesloten kast
- Telefoons in de kluis
- Houdt nagels kort
- Geen tatoeages in het gezichtsveld
- Geen sieraden bij het sporten met de kinderen
- Verkeersregels juist toepassen
- Dragen van bedrijfskleding tijdens werk
- Twee keer per dag controleren van toiletten
- Opletten of kinderen hun spullen opruimen waar het hoort. Spreek ze hier ook op aan.

Binnen en buiten ruimtes

- Sporten altijd op het veld
- Geen huisdieren meenemen naar De Sportanen
- Doe actief mee met de kinderen
- Sport materiaal wordt altijd opgeruimd in de sport kasten
- Knutselmateriaal wordt opgeruimd in de knutselkast
- Spelletjes worden opgeruimd in de spelletjes kast
- Bij warmte deuren openzetten voor ventilatie
- Het grote hek altijd sluiten zodat er geen verkeer op het terrein kan komen
- Begeleidt kinderen goed in het verkeer
- Zorg dat de ruimtes schoon zijn, zo niet ruim het afval op wat er ligt
- Let op afval op het terrein en gooi dat gelijk weg

1.3.8 Maandstructuur

Bij de Sportanen is er een vaste maandstructuur. In week 1 is de sportweek. Hierin worden er elke dag verschillende sporttrajecten aangeboden. Deze sporttrajecten zijn ontworpen door iemand die opgeleid is tot sportleraar aan de ALO (Academie voor Lichamelijke Opvoeding). De sporttrajecten zijn aangepast aan de ontwikkelingsfase van het kind en de groepen worden onderverdeeld in brons, zilver en goud (zie 1.3.1). In week 2 is de spelweek. Hierin worden er elke dag verschillende spellen aangeboden aan de kinderen, denk aan levend stratego, jachtseizoen, levend zeeslag, pokemonspel, levend Red Alert en nog veel en veel meer.

In week 3 wordt er weer teruggepakt op de sporttrajecten van week 1. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat op de maandag in week 1 er gehonkbald is, dan wordt in week 3 op de maandag ook gehonkbald. Hierdoor zit er een opbouw in de trajecten, waardoor kinderen ook daadwerkelijk de techniek en spelvormen leren van de desbetreffende sport.

In week 4 is het de week van de kinderen of anders gezegd de zogeheten 'kinderparticipatie'. In deze week mogen de kinderen bepalen wat voor activiteit zij willen doen. Dit wordt bepaald aan de hand van een stemmingsronde wat tijdens het eetmoment na school plaatsvindt. Elk kind mag twee stemmen uitbrengen, één voor de jonge groep en één voor de oudere groep. De activiteit met de meeste stemmen wordt gedaan. Naast de stemming hebben kinderen tijdens de kinderparticipatie ook de vrijheid om te kiezen voor vrij spelen.

1.3.9 Werkwijze Sportanen

Om het werk binnen de Sportanen zo optimaal mogelijk uit te voeren is er een duidelijke taakverdeling voor het personeel. Per dag is er een pedagogisch medewerker verantwoordelijk voor de dag, deze persoon wordt ook wel de 'lead' genoemd. Het is de taak van de lead dat hij/zij het contact onderhoud overdag met ouders over eventuele afmeldingen via de werktelefoon, ook maakt de lead de indeling van de groepen brons, zilver en goud en denkt ook na wat het beste is qua groepssamenstelling. Zodra de kinderen op de Sportanen aankomen doet de lead het welkomspreekje, verteld bijzonderheden voor de dag en verteld de indeling van de kinderen. Als de kinderen de activiteit gaan doen, probeert de lead zo snel mogelijk de afwas te doen, zodat de lead kan aansluiten bij de activiteit. Tot slot zorgt de lead nog voor de afmeldingen op de afmeldlijst en houdt hierin het overzicht.

De overige medewerkers zijn medeverantwoordelijk dat alle taken die er zijn worden uitgevoerd. Er zijn echter wel een aantal specifieke taken. Tijdens de eetmomenten zitten medewerkers aan tafel en blijven ook zitten. Hierdoor creëren zij rust aan tafel. De medewerkers maken contact met de kinderen en begrenzen waar nodig. Na het eten verdelen de medewerkers zich over de groepen brons, zilver en goud. Dit is al van te voren bedacht en de activiteiten zijn al uitgezet voordat de kinderen er zijn. De medewerkers zijn hierdoor verantwoordelijk voor de activiteit. Na de activiteit zitten de medewerkers aan tafel tijdens het groentemoment. Na het groentemoment gaan de medewerkers vrij spelen met de kinderen, houden overzicht, ontvangen de ouders en sluiten zij de dienst met elkaar af.

Hoofdstuk 2: De vier pedagogische doelen

2.1 Inleiding

De kinderopvang wordt, naast het gezin en de school, tegenwoordig als een belangrijk pedagogisch milieu beschouwd, omdat steeds meer kinderen een deel van hun dagen in de kinderopvang doorbrengen. Het pedagogisch beleid gaat specifiek over alle formele en informele afspraken die gezamenlijk continuïteit en eensgezindheid geven aan het handelen met betrekking tot de opvoeding en de ontwikkeling van de kinderen. De persoonlijke en gezamenlijke werkstijl van de pedagogisch medewerker ontwikkelt zich conform deze uitgezette koers. Door vanuit één lijn te werken ontstaat er saamhorigheid in het team. Dit biedt de kinderen structuur, duidelijkheid en vertrouwdheid. De ouders/verzorgers kunnen er dan op rekenen een eenduidige kwaliteit aan te treffen.

De vier pedagogische basisdoelen die in de wet Kinderopvang genoemd worden, zijn uitgangspunt bij het opstellen van dit pedagogisch beleidsplan.

De vier pedagogische basisdoelen zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het ontwikkelen van de persoonlijke competentie
- Het ontwikkelen van de sociale competentie
- Overdragen van normen en waarden

Hieronder beschrijven we de vier pedagogische doelen.

2.2 Emotionele veiligheid in een veilige omgeving

Hoe creëren we een veilige en vertrouwde omgeving? Hoe worden grenzen aangegeven? Hoe wordt er omgegaan met de emoties van een kind? In dit hoofdstuk vindt u de belangrijkste zaken die te maken hebben met de omvang van het kind.

2.2.1 Emotionele veiligheid

Sport BSO de Sportanen wil kinderen het gevoel geven dat ze erbij horen. Dat ze een belangrijk onderdeel zijn van de Sportanen. Dit doen wij door duidelijk te zijn over wat er wel en niet kan. Hierdoor ontstaat er een gevoel van emotionele veiligheid. Onze Pedagogisch/ sport medewerkers zijn consequent en hanteren de regels na en zijn voorspelbaar in hun reacties. De kinderen voelen zich op hun gemak bij de Sportanen met elk hun eigen identiteit. Gedrag wat aangeleerd is wordt losgekoppeld van wie het kind is. Complimenten die worden gegeven zijn altijd gemeend over wat het kind kan of doet.

Om zelfvertrouwen te ontwikkelen is het van belang dat kinderen hun eigen emoties kennen en leren onderscheiden. De Pedagogisch medewerkers weten dit te benoemen. Emoties hebben een functie en mogen er zeker zijn. Elk kind gaat anders om met zijn of haar emoties, maar wij geven de kinderen hiervoor de ruimte. Het ene kind zal zich terugtrekken uit de activiteit, het andere kind zal rustig even een boekje gaan lezen en het andere kind zal buiten lekker uitrusten op het veld. De een wil er graag even over praten en de ander vindt het fijn even getroost te worden.

Gedrag is een uiting van datgene wat er aan ervaringen en gevoelens bij het kind aanwezig is. Door te herkennen welke emoties er onder het gedrag liggen, kunnen pedagogisch/ sport medewerkers adequaat inspelen op het gedrag en emoties van het kind.

Om de kinderen veiligheid en geborgenheid te bieden bij De Sportanen hanteren wij de volgende zaken:

- Kinderen op eigen niveau (zoveel mogelijk positief) benaderen
- Individuele aandacht hebben voor kinderen
- Vaste aanspreekpunten (vaste pedagogisch medewerkers) per groep voor de kinderen; waardoor de pedagogisch medewerker een (vertrouwens)relatie met de kinderen kan opbouwen

- Er wordt gesport met vaste basisgroepen zodat de kinderen op hun eigen niveau kunnen sporten
- Het bieden van een vaste dagindeling; door deze structuur wordt de kinderen een veilig gevoel gegeven
- Duidelijk stellen van grenzen (nee-is-nee); consequent hanteren van de regels; uitleg geven bij het geven van straf
- Als sprake is van pestgedrag, beroepen we ons op het “Pestprotocol”

2.2.2 Erbij horen

Ieder kind verdient het om erbij te horen. Sommige kinderen vragen nu eenmaal meer aandacht, andere kinderen hebben de neiging zich kleiner te maken of zelfs onzichtbaar. Bij sport BSO De Sportanen hoort iedereen erbij. Wij hanteren dat elk kind persoonlijk begroet wordt dit kan met een voetenboks of het schudden van een hand. Het kleine contact gesprekje wat je voert is voor persoonlijk grote waarde voor het kind. Daarnaast hanteren wij aan het begin van de dag een tafel/eet moment. De pedagogisch/ sport medewerker zorgen hierdoor een veilig groepsklimaat zodat iedereen die daar behoefte aan heeft wat kan vertellen en de andere kinderen hiernaar kunnen luisteren. Gedurende de dag zijn er natuurlijk vele momenten waarin de mentor contact maakt met het kind. Dit kan zijn bij de sportactiviteit, bij het vragen naar de wc of bij het spelen van een bordspel. De mentor is gedurende de hele dag het aanspreek punt voor het kind, wanneer het kind zelf geen initiatief neemt om contact op te zoeken met de mentor zal de mentor dit zelf doen. Om te kijken hoe het gaat met het kind en of de mentor nog een rol kan spelen in de aanvulling van de dag. Door de sport- en spel activiteiten willen wij er al voor zorgen dat een team enorm belangrijk is en dat iedereen daarin zijn steentje moet bijdragen. Hierdoor zullen kinderen niet anoniem of onzichtbaar blijven en horen ze bij het team van De Sportanen.

Wanneer een kind wordt opgehaald zal het kind altijd persoonlijk gedag komen zeggen, ook dit kan weer via een voetenboks of handdruk. Dit kan ook nog een moment zijn om een kind een opsteker mee te geven dat hij/zij een geweldige pass heeft gegeven of iemand prachtig heeft afgegooid. Hierdoor zal het kind met plezier terugdenken aan de dag en graag opnieuw terugkomen.

2.2.3 Overzicht/ toezicht

Ouders en hun kinderen mogen erop vertrouwen dat hun kinderen veilig en in goede handen zijn bij sport BSO De Sportanen. Toezicht is een belangrijk begrip bij De Sportanen. Het draagt bij aan een veilige en vertrouwende omgeving, waardoor de kinderen zich op hun gemak voelen en zich onbelemmerd kunnen ontwikkelen.

Door in de toekomst verschillende groepen te hanteren is hierdoor het toezicht ook anders ingedeeld. Bij groep Brons zal er altijd toezicht zijn. Deze kinderen zijn nog niet in staat om in alle situaties duidelijk te weten wat goed is om te doen. Hierdoor is er altijd een pedagogisch medewerker bij deze groep aanwezig. Dit is tevens ook de kwetsbaarste doelgroep waardoor wij het belangrijk vinden dat er goed gelet wordt op het welbevinden van de kinderen.

Natuurlijk is er ook toezicht en overzicht op de groepen zilver en goud maar gezien de wat oudere leeftijd van deze kinderen gelden er minder strakke normen i.v.m. het directe toezicht die er moet zijn. Deze kinderen kunnen zonder toezicht voetballen op het grote veld. De kleinste doelgroep mag alleen maar voetballen op het kleine pannaveld waar wel direct toezicht is. De pedagogisch medewerkers kijken en luisteren natuurlijk wel voortdurend naar de signalen die kinderen afzenden. De pedagogisch medewerkers zijn sensitief en handelen voortdurend adequaat op wat de kinderen nodig hebben.

Vanaf een jaar of zeven wanneer het kind overstapt naar groep zilver, kunnen er in overleg met de ouders en mentor via een zelfstandigheidcontract (Zie bijlage 4) bepaalde vrijheden voor het kind bij

komen. Die geven het kind de gelegenheid om bijvoorbeeld zonder toezicht buiten te mogen spelen, boodschappen te halen, zelfstandig van school naar De Sportanen te fietsen, of alleen heen en weer naar de training van hun sportclub te gaan. Wanneer het zelfstandigheidcontract is ondertekend door kind, ouders en de pedagogisch medewerker gaan deze vrijheden pas in.

Overzicht en toezicht zorgt ervoor dat geen enkel kind anoniem blijft binnen de groep. Daarnaast leren de pedagogisch medewerkers hierdoor de kinderen sneller en beter. Wat bovendien resulteert in een goede overdracht naar de ouders toe bij het haalmoment.

2.2.4 Regels en structuur

In elk groep gelden er regels. Deze regels hebben betrekking op de veiligheid en gezondheid van de kinderen. Daarnaast worden er ook regels opgesteld samen met de kinderen over hoe we met elkaar om willen gaan. Evenals hoe we met de materialen en omgeving omgaan. Deze regels geven de kinderen handvaten en brengen duidelijkheid en structuur met zich mee. Natuurlijk zijn er uitzonderingen op de regel, maar over het algemeen moet iedereen zich houden aan de vaste regels en afspraken samen met elkaar zijn gemaakt. De regels zullen een aantal keer per jaar worden doorgenomen zodat elk kind weet wat er van hem of haar verwacht wordt.

Bij De Sportanen hanteren wij een duidelijke structuur. Van het ophalen van school tot aan wanneer de ouders hun kinderen op komen halen. Hierdoor weten de kinderen precies wat er van hen verwacht wordt.

2.2.5 Aangeven van grenzen

Kinderen hebben een enorme drang om de wereld om zich heen te ontdekken. Deze behoefte vraagt van pedagogisch medewerkers behalve aanmoediging ook begeleiding en begrenzing. De pedagogisch medewerkers hebben een coachende rol en zijn duidelijk, spreken hun verwachtingen van de kinderen uit en zijn consequent in het hanteren van de regels. Duidelijke regels die door iedereen wordt nageleefd zal resulteren in een vertrouwde en veilige groep waarin kinderen zich kunnen ontplooiën en ontwikkelen. De kinderen en de pedagogisch medewerkers weten wat ze van elkaar mogen verwachten en kunnen elkaar hierop aanspreken. Deze duidelijkheid en veiligheid helpen het kind om zelfvertrouwen op te bouwen.

Het is van groot belang dat iedereen zich consequent aan de regels houdt. Kinderen zullen grenzen gaan aftasten. De uiteindelijke verantwoordelijke voor het begrenzen van de regels ligt in de handen van de pedagogisch medewerkers. Zij moeten consequent aangeven waar de grenzen liggen en de kinderen vriendelijk, maar beslist aanspreken indien deze grenzen worden overschreden. Naast het verbieden van wat niet mag, is het van belang om ook aan te geven wat juist wel de bedoeling is en de kinderen hiervoor te complimenteren. Goed en gewenst gedrag wordt gestimuleerd door de pedagogisch medewerkers.

De groep zelf heeft ook een verantwoording naar elkaar toe. Kinderen worden zo vroeg mogelijk geleerd om zelf in gesprek te gaan met het andere kind, hierin wordt zelf oplossend vermogen gestimuleerd, net als het helpen van elkaar. Door de coachende rol van de pedagogisch medewerkers zal dit al plaatsvinden in een vroeg stadium. Met als doel kinderen zelfredzaam te laten worden, waardoor het groepsklimaat veilig en vertrouwd blijft.

2.2.6 Pesten en plagen

Er zit een verschil tussen pesten en plagen. Pesten is niet leuk. Het slachtoffer wordt bewust gepest. Meestal wordt er een slachtoffer uitgekozen waar men over de baas wil spelen. De pestkop maakt misbruik van zijn macht: het slachtoffer wordt uitgescholden, geslagen, gekleineerd of vernederd. Vaak

is er maar een pestkop en een groepje meelopers. Naast de openbare pesterijen heb je ook de wat minder zichtbare pesterijen zoals: buitensluiten of iemand niet mee laten doen bij de activiteiten. Ook kan er via sociale media gepest.

Pesten blijft helaas een hedendaags probleem. Dit probleem is niet eenvoudig op te lossen, maar wij als sport BSO De Sportanen nemen pesten erg serieus. Het is van belang dat de Pedagogisch medewerkers alert inspelen op boven genoemde signalen. Daarnaast is het van belang dat de pedagogisch medewerkers goed luisteren naar wat de kinderen op de groep te vertellen, zodat er signalen over eventuele pesterijen opgepikt kunnen worden. Kinderen kunnen altijd terecht bij hun mentor, dit wordt vaak benadrukt bij de kinderen door de pedagogisch medewerker. Wanneer de verhalen zo schrijnend zijn kan de mentor van het gepeste kind vervolgstappen nemen, zoals overgaan op het 'Sportanen Pestprotocol'.

Plagen is dat andere kinderen aan elkaar gewaagd zijn, ze dagen elkaar uit, soms doet de een onaardig tegen de andere en visa versa. Het kan zijn dat plagen als niet leuk wordt ervaren, maar dit hoort bij de ontwikkeling van een kind. Het grote verschil hierin is dat het plagen als niet bedreigend wordt ervaren. Door elkaar te plagen leren kinderen te handelen binnen conflictsituaties. Kinderen moeten bij plagen hun grens aangeven en leren om te gaan met hun eigen emoties. Deze (soms lastige) leermomenten kunnen bijdragen aan de zelfstandigheid van het kind.

Wanneer de pedagogisch medewerkers constateren dat er kinderen worden geplaagd wordt er meteen ingegrepen door met de plager te praten, of bij herhaling van ongewenst gedrag hem aan de kant te zetten. De plager moet inzien dat zijn gedrag niet wordt getolereerd. Het gedrag wordt besproken en de plager moet inzien dat dit de sfeer binnen de groep verpest. We zullen met de kinderen in gesprek gaan hoe we deze situaties kunnen vermijden of op kunnen lossen zodat dit in de toekomst niet meer voor komt. De kinderen leren hierdoor te reflecteren op hun eigen handelen en daarnaast om te gaan met conflictsituaties. We keuren nooit het kind af, maar het gedrag van het kind. Wanneer het ongewenste gedrag terug blijft keren zullen we contact opnemen met ouders om te kijken naar oplossingen. Wij vinden dat iedereen steeds opnieuw een kans verdiend.

2.3 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Hoe worden kinderen uitgedaagd tot ontwikkeling?

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de activiteiten, spelmomenten, de inrichting van de ruimtes en de aanwezig materialen.

2.3.1 Persoonlijke competenties

Met persoonlijke competenties bedoelen wij eigenlijk persoonskenmerken. Elk kind heeft zijn eigen persoonskenmerken zoals: zelfstandigheid, zelfvertrouwen, moed, sportief en creatief. Met deze persoonskenmerken kunnen kinderen zich in staat stellen om met veranderde omstandigheden om te gaan en problemen op een adequate manier op te lossen.

Ieder kind wil van nature de wereld om zich heen ontdekken. Het ene kind doet dit sneller dan het andere kind. Door de coachende rol die de pedagogisch medewerkers aannemen proberen wij de kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen. Wij zullen de kinderen hierin stimuleren en aanmoedigen. Hierdoor zullen de kinderen zelfstandiger en zelfredzaam worden. Natuurlijk kunnen er hierin fouten worden gemaakt, maar juist door fouten leert men. Proberen is leren. Wanneer alles voor je wordt gedaan zal men zelf niet ervaren hoe het is om zelf wat te kunnen. Juist deze succeservaringen zijn van belang en zullen op worden genomen in de persoonlijke competenties.

Naar mate een kind ouder wordt en naar de volgende groep doorschuift zal ook zijn/haar zelfstandigheid en vrijheden worden vergroot. Echter is dit natuurlijk niet voor elk kind aan de orde. In het zelfstandigheidscontract kunnen we samen met de ouders, het kind en de mentor afspraken

maken over welke vrijheden het kind wel krijgt en waarin het kind nog duidelijke sturing en richting nodig heeft.

We hanteren hierbij de volgende uitgangspunten/aandachtsgebieden:

- Bij conflicten/ruzies gaan we uit van het zelf oplossend-vermogen van de kinderen; de pedagogisch medewerker komt pas in actie als blijkt dat de kinderen er zelf niet uitkomen;
- Zelfstandigheid stimuleren; kinderen ook zelf op onderzoek uit laten gaan
- Kinderen wijzen op eigen verantwoordelijkheid
- We hebben respect voor de autonomie van het kind

2.3.2 Activiteiten

Bij sport BSO De Sportanen wordt er elke middag een vast uur besteed aan een gezamenlijke sport en spel activiteit. Wij vinden het van belang dat elk kind met plezier buiten speelt en beweegt. Door middel van het aanbieden van een verscheidenheid van sport- en spelactiviteiten willen wij de kinderen op een leuke speelse manier in beweging krijgen. Daarnaast zullen de kinderen in aanraking komen met sporten waarvan ze in het begin niet eens wisten dat die bestonden. Hierdoor komen kinderen al op jonge leeftijd in aanraking met de verschillende sporten en kan het kind zich alvast oriënteren op welke sport het in de toekomst zou willen beoefenen.

Naast het vaste gezamenlijke uur sport is er ruimte voor vrij spel. Dit kan uiteenlopen van lezen, bouwen, knutselen, tekenen of nog even voetballen.

2.3.3 Spelmateriaal

Om de ontwikkeling van een kind optimaal te stimuleren is ervoor gekozen om materialen te kiezen die aansluiten bij de ontwikkelingsgebieden van de doelgroep. Ook worden activiteiten aangepast op de doelgroep. Kinderen kunnen buiten het gezamenlijke uur sport zelf hun eigen spelmaterialen kiezen. Wanneer kinderen zelf niet tot spelen komen zullen de pedagogisch medewerkers hier sturing aan geven. Bijvoorbeeld het kind te stimuleren en te motiveren deel te laten nemen aan het spel.

Bij De Sportanen is er een diversiteit aan spelmaterialen die de kinderen stimuleren in de ontwikkeling, wat bijdraagt aan de cognitieve, sociale en motorische ontwikkeling. Denk hierbij aan gezelschapspelletjes, puzzels, leesboeken, knutselmateriaal en natuurlijk sportmateriaal.

2.3.4 Ruimtes

De Sportanen zitten gevestigd in een kantine. Helaas is het niet onze eigen ruimte en zullen wij elke avond onze spullen moeten opruimen. Wel is er genoeg ruimte voor het ontdekken van de wereld. De verschillende ruimtes zijn goed afgebakend en hierdoor kunnen de kinderen genieten van de sport- en spelactiviteiten die er dagelijks worden aangeboden.

2.4 Ontwikkeling van sociale competenties

2.4.1 sociale emotionele ontwikkeling

Ieder kind is uniek. Ieder kind moet het gevoel krijgen te mogen zijn wie hij/zij is. Het kind moet het gevoel hebben dat het er mag zijn en dat het kind een eigen plaatst heeft binnen de groep.

Wanneer kinderen voor het eerst naar school gaan verandert er een hoop voor ze. Vanuit de zorg van het kinderdagverblijf en thuis moet het kind zich nu staande weten te houden binnen de grote groepen die er zijn op scholen. Gedurende een schooldag wordt er veel van het kind gevraagd. Als de kinderen uit school op de sport BSO komen moeten zij veel verwerken en moeten ze zich kunnen uitleven. Op

school en op de sport BSO krijgen kinderen volop de kans om te leren omgaan met leeftijdsgenootjes. Kinderen leren dat ze met anderen rekening moeten houden en niet altijd hun eigen zin kunnen doordrukken. Ze zijn in staat om voor het eerst oppervlakkige vriendschappen aan te gaan en doen graag anderen na.

In groep 3 verandert er veel. Er wordt nu meer dan eerst een beroep gedaan op de cognitieve ontwikkeling van het kind. Kinderen op die leeftijd die uit school komen hebben hun eigen manier om de schoolervaringen te verwerken. Het ene kind wil lekker rennen en vliegen, het andere kind heeft hele verhalen, het andere kind doet niks en een ander kind wil even met rust gelaten worden. In deze leeftijdsfase zet een kind flinke sociale stappen vooruit. Een kind leert vriendschappen te ontdekken en te onderhouden en kan zich steeds beter inleven in andere kinderen. Ook de morele ontwikkeling komt op gang.

In de bovenbouw - de leeftijd 7-13 jaar - gaan kinderen zich steeds meer vergelijken met anderen. Het kind wil door de groep geaccepteerd worden en voldoen aan de groepsnormen. Tegelijkertijd gaat het zich steeds meer profileren. Op moreel gebied gaat het kind regels steeds meer toetsen aan zijn eigen wensen. Hij of zij ziet de betrekkelijkheid van regels en hanteert deze niet meer klakkeloos op grond van beloning, straf of eigen genot.

Sport BSO De Sportanen probeert hierin tegemoet te komen aan het verschil in behoeftes in de verschillende leeftijdsfase. Hierdoor zijn er verschillende groepen te onderscheiden. Ook door de verschillende groepen kunnen de activiteiten aangepast worden op het ontwikkelingsgebied waarin het kind zich bevindt.

2.4.2 Stimuleren van sociale competenties

Ieder kind heeft zijn eigen persoonlijke kenmerken en is uniek in haar doen en laten. Ieder kind moet zichzelf kunnen zijn bij De Sportanen. Tegelijkertijd is elk kind gelijkwaardig lid van de groep en leren we de kinderen om rekening met elkaar te houden en op een respectvolle manier met elkaar om te gaan. Door de sport BSO in combinatie met een voetbalvereniging zullen kinderen al vanaf jongs af aan in contact komen met verschillende kinderen en volwassenen. Daarnaast leven we in een multiculturele samenleving waardoor er verschillen zijn in etnische achtergronden. Discriminatie wordt niet getolereerd, of dit nu om huidskleur, geslacht, postuur of sekte is. We proberen kinderen te leren om rekening te houden met anderen en verschillen te overbruggen.

Spelenderwijs oefenen kinderen sociaal gedrag, zoals samen spelen, het spel van andere niet verstoren, naar elkaar luisteren, op je beurt wachten en zorg dragen voor de materialen en omgeving. Dit is eenvoudiger aan te leren wanneer kinderen zien dat leeftijdsgenootjes, de pedagogisch medewerkers en de opvoeder het juiste voorbeeld geven. Het is belangrijk om de omgangsregels binnen de groep duidelijk te maken en je ook als begeleider eraan te houden. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun rolmodel die zij vervullen binnen de groep.

De leefregels en omgangsregels worden regelmatig besproken. Om de betrokkenheid op elkaar te vergroten, wordt er in de groep van het kind tijdens het tafelmoment aandacht besteed aan bijzondere gebeurtenissen rond het kind. Zoals het behalen van een zwemdiploma, het krijgen van een broertje of zusje of over wat erin het weekend is gebeurd. Wanneer het kind jarig is wordt het kind extra in het zonnetje gezet. Het kind mag dan trakteren en krijgt een kaart mee met de felicitaties van de pedagogisch medewerkers. Ook doen we kennismakingsspelletjes wanneer het kind nieuw is bij de groep. Hiermee willen we een positief sociaal groepsklimaat creëren.

De begeleiding in de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen wordt deels vormgegeven door het hanteren van regels/uitgangspunten in de omgang van kinderen met elkaar en met de pedagogisch medewerker.

De belangrijkste regels en uitgangspunten zijn:

- Respect hebben voor elkaar; je bewust zijn van de verschillen tussen mensen, maar geen vooroordelen hebben;
- Samen spelen en samenwerken (stimuleren); rekening houden met elkaar; delen; elkaar helpen; geven en nemen;
- Kinderen over teleurstellingen heen helpen; kinderen laten merken dat fouten maken erbij hoort;
- Emoties bespreekbaar maken en laten merken dat het normaal is om je emoties te tonen;
- Het zelfvertrouwen en het getoonde initiatief stimuleren door een positieve benadering, onder andere door het geven van complimenten;
- De kinderen de ruimte geven om zichzelf te ontplooiën; soms is het goed om als pedagogisch medewerker afstand te nemen van de kinderen;
- Kinderen een hoeveelheid vrijheid en verantwoordelijkheid geven die is afgestemd op de ontwikkelingsfase van het kind.

2.5 Overdragen van normen en waarden

In dit hoofdstuk leggen we uit hoe we kinderen stimuleren om op een open manier kennis te laten maken met algemeen aanvaarde normen en waarden met het ook op actieve participatie in de maatschappij.

2.5.1 Overdracht normen en waarden

Ieder van ons heeft zijn eigen normen en waarden, afhankelijk van de persoonlijke opvoeding en omgevingsfactoren. De basis van alle normen en waarden die we willen overdragen is dat we elkaar met respect behandelen. We stimuleren kinderen elkaar te accepteren zoals ze zijn. Dit doen we door een rolmodel te zijn en als voorbeeldfunctie te fungeren.

Om een groep goed te kunnen laten functioneren, zijn er regels nodig. Er zijn een aantal fatsoensnormen waar iedereen zich aan dient te houden. Zoals aan tafel blijven tot iedereen klaar is, elkaar laten uitpraten, en luisteren als de juf of meester aan het woord is. Kinderen wordt duidelijk gemaakt dat elkaar pijn doen niet mag zowel fysiek als mentaal. De Sportanen laat de kinderen kennis maken met de consequenties van hun gedrag, zowel positief als negatief. De pedagogisch medewerkers proberen aan te tonen wat hun gedrag te weeg brengt. Het gaat altijd over gedrag van het kind en niet over de persoon. Door consequent op te treden weten de kinderen wat er wel en niet van hun wordt verwacht. De kinderen leren dat ze zelfverantwoordelijk zijn voor de gevolgen van hun gedrag van de ontstane situatie. Daarnaast verwachten wij dat de kinderen eerst zelf hun problemen proberen op te lossen. Mocht dit niet lukken, dan zijn er altijd pedagogisch medewerkers om te helpen om de situatie op te lossen en er een leermoment van te maken.

De belangrijkste regels en uitgangspunten zijn:

- Op je beurt wachten; volwassenen en kinderen uit laten spreken; naar anderen luisteren;
- Laten merken dat pesten, asociaal en agressief gedrag niet wordt getolereerd;

2.5.2 Participatie

Sport BSO De Sportanen is een afspiegeling van de maatschappij. Daarmee is het een plek bij uitstek waar kinderen kunnen oefenen met tal van vaardigheden die ze nu en later in de maatschappij nodig hebben om hier goed in te kunnen functioneren.

Bij De Sportanen worden kinderen gestimuleerd om een actieve houding te hebben bij het reilen en zeilen van de groep. We zijn samen een team 'een team een taak'. Zoals al eerder is genoemd is iedereen medeverantwoordelijk voor de groep en de sfeer die daarin heerst. Iedereen draagt daarin zijn/ haar steentje bij. Van samen de tafel dekken en afruimen, tot zorg dragen voor sportmateriaal, gezelschap spelletjes en het netjes houden van de omgeving.

Daarnaast hebben de kinderen zelf ook een stem en hanteren wij een ideeën bus. Hierin kunnen kinderen een ideeën/klachten kwijt. Wij vinden het belangrijk dat we als team fungeren en waar nodig aanpassingen kunnen worden gemaakt.

Na elk sport spel traject zal er ook een kinderparticipatie week zijn. In deze week bepalen de kinderen met de meeste stemmen gelden wat voor sport of spel er gedaan wordt op die dag.

2.5.3 Signaleren en eventueel doorverwijzen bij opvallend gedrag

Kinderen ontwikkelen zich snel. Bij De Sportanen vinden wij het belangrijk dat kinderen zich in een veilige en geborgen omgeving kunnen ontwikkelen, passend bij de ontwikkelingsfasen die bij elke leeftijd horen. Kinderen zijn ook kwetsbaar en afhankelijk van de volwassenen om zich heen voor hun liefdevolle verzorging en opvoeding. Als kinderen niet lekker in hun vel zitten, of hun ontwikkeling verloopt niet optimaal, is dat reden voor zorg. De Sportanen is een belangrijke plek om deze signalen van kinderen op te vangen, in kaart te brengen en te bespreken met ouders. De Sportanen kan ouders en kinderen indien nodig begeleiden naar passende ondersteuning. Kinderen krijgen in hun zoektocht naar iedere fase in hun leven te maken met emoties. Die emoties uiten zich in verschillende soorten gedrag. Uitingen van gedrag die kinderen kunnen vertonen zijn bijvoorbeeld; boos zijn, vaak schreeuwen of huilen, bijten of dwingend zijn. Waar wij vooral bij dit gedrag voor waken, is kinderen te stigmatiseren. Wij vinden namelijk dat bovengenoemde emoties erkend mogen worden en het ook deels te maken heeft met het eigen-zijn van het kind.

Bepaalde gedragsuitingen zoals agressie, angst en drift zijn bij sommige kinderen vaker dan normaal aanwezig. Soms gaat dit gepaard met problemen in het leggen van contacten met andere kinderen en volwassenen. Dergelijk gedrag leidt meestal tot problemen bij het kind zelf en in de relatie die het kind met de omgeving heeft. Ook is het mogelijk dat een kind erg teruggetrokken is, nauwelijks opvalt in de groep en moeilijk contact maakt met anderen kinderen en pedagogisch medewerkers.

Ieder kind ontwikkelt in zijn eigen tempo. Op een bepaalde leeftijd hebben de meeste kinderen een aantal vaardigheden ontwikkeld. Aan de hand daarvan is een gemiddelde vastgesteld. Wij observeren de kinderen door middel van een observatieformulier.

Er zijn kinderen die boven gemiddeld scoren en anderen zitten er net onder.

Wanneer een kind zich merkbaar langzamer ontwikkelt dan voor zijn leeftijd gebruikelijk is, kan het zijn dat er meer aan de hand is en er sprake is van een ontwikkelingsachterstand of -stoornis.

Er kan ook sprake zijn van een aangeboren beperking. Denk bijvoorbeeld aan contactstoornissen, een lichamelijke beperking of een afwijking aan het gehoor of gezichtsvermogen. Een kind kan hierdoor opvallend gedrag vertonen. Voor pedagogisch medewerkers is het van belang rekening te houden met de mogelijkheid dat het opvallend gedrag wordt veroorzaakt door aangeboren beperking.

Werkwijze

De volgende stappen nemen wij indien wij opvallend gedrag signaleren bij een kind:

- **Signaleren**

Signaleren betekent dat wij opmerkzaam zijn op iets wat opvalt bij kinderen. Wij vragen ons af of het iets is waar we zorgen over moet maken. Het is belangrijk om niet te lang te lopen met deze gedachten en er werk van te maken. Als problemen niet tijdig herkend worden, komt het vaak voor dat ze verergeren. Door in een vroeg stadium signalen te herkennen als een stoornis of risico voor de ontwikkeling kunnen wij een bijdrage leveren aan de vroegtijdige onderkenning.

- **Verhelderen**

Om te besluiten of er iets gedaan moet worden, is het belangrijk om eerst meer duidelijkheid te krijgen over het signaal. Daartoe dient het zorgformulier door de mentor van het kind ingevuld te worden. Ook is het noodzakelijk om te overleggen met collega's en vestigingsmanager. Dit kan tijdens een groepsoverleg of op een ander moment.

Na beantwoording van de vragen op het zorgformulier moet er een afweging gemaakt worden of het probleem zorgwekkend is en welke stappen er te nemen zijn. Er is sprake van dossiervorming. Dit dossier wordt opgeborgen in een afsluitbare kast of in een digitaal dossier.

Stappenplan bij kinderen met opvallend gedrag

Het tijdspad is bedoeld als richtlijn.

	Wie	Actie	Tijdspad
Signaleren	Pedagogisch medewerker	Problemen bespreken met collega's	Bespreking groep- of teamoverleg (vraag je wel af of het zo lang kan wachten)
Verhelderen	Pedagogisch medewerker	In overleg met de vestigingsmanager wordt beslist of een gesprek met de ouders moet komen om de zorg kenbaar te maken.	Maximaal 2 weken na team- of groepsoverleg
Gesprek met de ouders	Mentor van het kind indien nodig samen met vestigingsmanager	Benoemen wat er is gesignaleerd. Vraag of ouders het herkennen en wat hun bevindingen zijn. Zorg uitspreken. Maak hierna een nieuwe afspraak met de ouders.	Maximaal 2 weken na team- of groepsoverleg
Observeren	Mentor of het team	Observatie maken aan de hand van het observatieformulier. Ander opvallend gedrag moet bijgehouden worden door het hele team.	In de tussenliggende weken tussen het 1 ^e en het 2 ^e gesprek met de ouders
Vervolggesprek ouders	Mentor van het kind indien nodig samen met vestigingsmanager	Met de ouders wordt de observatie besproken en samen met hen wordt er naar de volgende stap gekeken. Wat zijn de mogelijkheden?	Maximaal 2 tot 3 weken na eerste gesprek

Vervolg n.a.v. het 2 ^e gesprek met ouders	Mentor van het kind indien nodig samen met vestigingsmanager	Afspraken maken over gezamenlijke omgang t.a.v. opvallend gedrag. Indien nodig wordt er externe hulp gezocht. Initiatief ligt bij de ouders.	Maximaal 2 weken na het eerste vervolggelak met ouders.
Ouders willen geen hulp	Mentor van het kind indien nodig samen met vestigingsmanager	Blijf in gesprek met de ouders. Vraag je af of het wenselijk of noodzakelijk is dat er hulp wordt ingeschakeld. Bij direct gevaar altijd ingrijpen. Blijf de ouders informeren.	
Evaluatie	Mentor van het kind indien nodig samen met vestigingsmanager	Vooraf evalueren met het team en vestigingsmanager. Daarna evalueren met de ouders.	Maximaal 3 maanden na start plan van aanpak.
Afsluiting	Mentor van het kind indien nodig samen met vestigingsmanager	Dossier afsluiten of doorverwijzen naar andere instanties	

Advies en ondersteuning externe organisaties

Organisaties waar pedagogisch medewerkers en ouders terecht kunnen wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind:

- Consultatiebureau: Ontwikkelingsproblemen bij jonge kinderen
- Huisarts: Voor problemen bij mogelijke of waarschijnlijke biologische of genetische oorzaak
- MEE: Wanneer er mogelijk sprake is van een psychische of verstandelijke beperking
- VTO-team: Wanneer er sprake is van een ontwikkelingsachterstand
- Pedagoge van GGD-jeugdgezondheidszorg: voor algemene vragen over ontwikkeling en opvoeding
- Integrale vroeghulp: Bij zorgen over de ontwikkeling of het gedrag van het kind.
- CJG: Voor algemene vragen
- Veilig Thuis: Bij vermoeden kindermishandeling
- AED of onze eigen ambassadeurs van LATO: wanneer er vermoeden is van een ontwikkelingsvoorsprong

2.6. Oudercommissie

Binnen De Sportanen streven wij er naar een oudercommissie die bestaat uit 2 tot 4 ouders die alle ouders vertegenwoordigen tijdens overleggen en vergaderingen. De oudercommissie heeft adviesrecht over bijna alle wijzingen als gevolg van de gewijzigde kwaliteitseisen. De oudercommissie kan een advies uitbrengen over de volgende onderwerpen:

- De invulling van verantwoorde kinderopvang en het pedagogische beleid
- Het aantal pedagogisch medewerkers in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie,
- De groepsgrootte, het dagritme en de herkenbaarheid van ruimtes en personen, de opleidingseisen waaraan pedagogisch medewerkers voldoen en het belasting van pedagogisch medewerkers in opleiding en stagiairs met de verzorging en opvoeding en bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen.
- De inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers en de opleidingseisen waaraan pedagogisch beleidsmedewerkers voldoen.
- Het beleid met betrekking tot voeding.
- Het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid of gezondheid.
- De openingstijden.
- De klachtenregeling.
- De prijs van de kinderopvang.

Hoofdstuk 3 Het Sportkamp

3.1 Het Sportkamp

Het Sportkamp is een van de losse onderdelen van sportkinderopvang De Sportanen. Het Sportkamp vindt plaats in de schoolvakanties. De kinderen die zich hebben aangemeld voor sportkinderopvang De Sportanen, maken in de schoolvakanties gebruik van de clinics die Het Sportkamp biedt.

3.2 Waarom integreren met Het Sportkamp in de vakanties

Omdat nu gebleken is dat er maar erg weinig kinderen aanwezig zijn in de schoolvakanties kunnen wij op deze manier gerichte sportactiviteiten aanbieden zodat de kinderen ook in de schoolvakantie het sportaanbod kunnen volgen. Daarnaast zullen er veel nieuwe sociale contacten ontstaan waaruit weer vriendschappen ontstaan.

Tijdens het sportkamp zijn er altijd vaste BSO-medewerkers aanwezig die de kinderen kennen vanuit de schoolweken.

Bijlages:

Bijlage 1: Schoolweek en vakantie programma

Een Schooldag bij "De Sportanen"

Tijd:	Taken
13.00-14.15	<ul style="list-style-type: none">• Groepsoverleg/ begeleiding stagiair(e)• Doeken over koelkast met alcoholische drank en over de bierkratten (drank en horeca wet)• Schoonmaken (Tafels, stoelen, bar, kleedkamers, eventuele sigarettenpeuken opvegen)• Schone handdoeken, theedoeken en vaatdoeken pakken• Klaar zetten eten /drinken• Workshop bord invullen• Sportactiviteiten klaarzetten op het veld• Telefoon, email controleren op: (Afmeldingen, ruildagen, extra dagen)
14.15-15.00	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen van school halen• Leidse Houtschool/ Woutertje Pieterse• Lucas van Leyden/ Vrije mareland• Montessorischool
15.00-15.30	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen omkleden in de kleedkamers• Vrij sporten• Bordspellen• Lezen• Tekenen/ knutselen
15.30-16.00	<ul style="list-style-type: none">• Fruit en brood eten• Drinken• Uitleg sportactiviteiten• Bekend maken teams
16.00-17.00	<ul style="list-style-type: none">• Sport/ spel activiteit
17.00-17.30	<ul style="list-style-type: none">• Groenten eten (bak met groenten, Humus, biscuit, crackers ontbijtkoek,soepstengels)• Afwas
17.30-17.45	<ul style="list-style-type: none">• Omkleden• Kleedkamers controleren

17.45-18.45	<ul style="list-style-type: none"> • Afsluiten (vrij spel, sporten) • Panna veldje • Kinderen krijgen De Sportanen pet op of hesje aan • Bordspellen/ K'nex/ lego /opruimen kast • Tekenen/ knutselen/ Lezen/ opruimen kast • Overdracht ouders • Vuilniszakken legen • Doekjes over tafel stoelen/ bar • Handdoeken in de was • Sportspullen van de kinderen weer in desbetreffende bakjes • Toiletten na kijken • Mobiel /tablet opruimen achter slot en grendel.
-------------	---

Een vakantiedag bij "De Sportanen"

Tijd:	Taken
7.30-10.00	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen kunnen worden gebracht • Schoonmaken (Tafels, stoelen, bar, kleedkamers, eventuele sigarettenpeuken opvegen) • Schone handdoeken, theedoeken en vaatdoeken pakken • Klaar zetten eten /drinken • Workshop bord invullen • Telefoon, email controleren op: (Afmeldingen, ruildagen, extra dagen)
10.00-12.00	<ul style="list-style-type: none"> • De ochtend activiteit • Vrij sporten/ spelen
12.00-13.00	<ul style="list-style-type: none"> • Lunch
13.00-17.00	<ul style="list-style-type: none"> • Middagprogramma • Vrij sporten en spelen
17.00-17.30	<ul style="list-style-type: none"> • Groenten eten (bak met groenten, soepstengel, crackers, biscuit, ontbijtkoek) • Afwas
17.30-17.45	<ul style="list-style-type: none"> • Omkleden • Kleedkamers controleren

17.45-18.45	<ul style="list-style-type: none"> • Afsluiten (vrij spel, sporten) • Panna veldje • Kinderen krijgen De Sportanen pet op of hesje aan • Bordspellen/ K'nex/ lego /opruimen kast • Tekenen/ knutselen/ Lezen/ opruimen kast • Overdracht ouders • Vuilniszakken legen • Doekjes over tafel stoelen/ bar • Handdoeken in de was • Sportspullen van de kinderen weer in desbetreffende bakjes • Toiletten na kijken • Mobiel /tablet opruimen achter slot en grendel
--------------------	--

Bijlage 2: Intakeformulier

Intakeformulier Sport BSO De Sportanen

Kennismakingsgesprek

Datum van plaatsing/.../20.....

Kind gegevens	
Naam/ achternaam	
Geboortedatum	
Nationaliteit	
Adres	
Postcode + woonplaats	

Ouder gegevens 1	
Naam/ achternaam	
E-mail	
Telefoonnummer	
Werk adres	
Werk telefoon	
Burgerlijke staat	

Ouder gegevens 2	
Naam/ achternaam	
E-mail	
Telefoonnummer	
Werk adres	
Werk telefoonnummer	

Gezinssamenstelling	
Broer(tjes) of zus(jes)	
Rangorde	Jongste/ middelste/ oudste

Gegevens school	
Naam school	
Klas	
Bijzonderheden op school?	

Medische gegevens		
Naam tandarts		
Telefoonnummer		
Naam Huisarts		
Telefoonnummer		
Zorgverzekeraar		
Polisnummer		
Mijn kind gebruikt medicijnen? En zo ja welke?	☐ Ja ☐ Nee	
Mijn kind heeft allergieën? En zo ja welke?	☐ Ja ☐ Nee	

Toestemming van ouder(s) verzorger(s) / Sport BSO De Sportanen					
Opvang dagen	Maandag ☐	Dinsdag ☐	Woensdag ☐	Donderdag ☐	Vrijdag ☐
Wie haalt uw kind op?	☐ Papa ☐ Mama ☐ Opa ☐ Oma ☐ Anders namelijk..... Mocht uw kind een keer door iemand anders opgehaald worden, dan graag contact opnemen met de groepsleiding. Wij vragen de persoon om zich te legitimeren!				
Beschikt uw kind over zwemdiploma's? Zo ja welke?	☐ Ja ☐ Nee				
Mag uw kind mee op uitstapjes?	☐ Ja ☐ Nee				
Geeft u toestemming van gebruik van foto's voor:	☐ Ja ☐ Nee Zo ja voor wat wel: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Website (www.desportanen.nl) ☐ Facebook ☐ Intern gebruik (nieuwsbrieven) ☐ Power point 				

Bijlage 3: Observatie formulier

Observatie formulier

De Sportanen

Naam kind:

Basisgroep BSO:

Geboortedatum:

Mentor:

School:

Datum:

Gericht op sportactiviteiten

Denk bij de omschrijvingen aan de bewegingssituaties bij de sportactiviteiten.

Het bewegen van het kind is te typerend als:

	Matig	Voldoende	Ruim Voldoende	Goed
Handig				
Onhandig				
Flexibel				
Krampachtig				
Actief				
Passief				
Snel				
Langzaam				
Geremd				
Durft				

Omschrijvingen:

Onhandig/ Handig → laat wel/geen dingen uit handen vallen

Flexibel / krampachtig → bewegingen zijn soepel/ stug

Actief / passief → is wel/niet actief met het sporten bezig

Langzaam/ snel → begrijpt dingen langzaam/snel

Geremd/ durft → is wel/niet afwachtend, neemt wel/niet initiatief

	Matig	Voldoende	Ruim Voldoende	Goed
Hoe verloopt de grove motoriek. (huppelen, springen, rollen, evenwicht)				
Hoe verloopt de fijne motoriek. (vangen, gooien, hand oog coördinatie)				
Durft fouten te maken en fouten toe te geven				
Neemt initiatief				
Geeft snel op wanneer een sportactiviteit mislukt.				
Sluit zich aan bij de groep.				
Heeft bij de sport en spel activiteiten sturing nodig.				
Houdt rekening met andere kinderen bij het sporten.				

Opmerkingen suggesties

Steekwoorden die het kind kenmerken?

	Goed			Actief	
Concentratie	Snel afgeleid		Sporthouding	Rustig	
	Wisselend			Wisselend	
	Is zelfverzekerd			Goed	
Zelfvertrouwen	Heeft hulp nodig		Sociaal	Voldoende	
	Heeft goedkeuring nodig			Matig	

Gericht in het algemeen op de groep

Als het kind binnen komt	Ja	soms	nee	Een beetje
Het kind is blij mij te zien en groet mij bij het binnenkomen				
Hij/zij gaat direct aan het spelen of maakt plannen wat te doen				
Vertelt spontaan wat hij/ zij heeft meegemaakt op school of thuis				

Eten en drinken	Ja	soms	nee	Een beetje
Het kind eet lekker, geniet ervan, en is gezellig				

Spelen alleen	Ja	soms	nee	Een beetje
Het kind kan bij het spelen lekker veel energie kwijt. Het heeft veel fantasie. Je hoort hem/ haar lachen, praten en een beetje ruzie hoort er bij				
Het kind kan goed zelf spelen, kiest speelgoed, heeft mij niet nodig om te kunnen spelen				
Vindt het leuk om samen met mij spelletjes te doen. Zoekt makkelijke contact met de groepsleiding als hij/ zij hulp nodig heeft bij het spelen				
Gaat zijn/ haar eigen gang, trekt zich terug, speelt steeds hetzelfde				
Weet goed wat hij/ zij wel en niet kan, heeft zelfvertrouwen, is ondernemend en nieuwsgierig				
Is graag buiten				

Spelen samen	Ja	soms	nee	Een beetje
Het kind speelt makkelijk samen met de andere kinderen, overlegt en doet veel samen				
Het kind zoek wel eens ruzie of verstoort het spel van de andere kinderen				
Het kind lost kleine ruzies en conflicten makkelijk zelf op, heeft mij er meestal niet bij nodig. Laat zich niet snel uit het veld slaan. Kan zich goed staande houden.				
Is druk, luidruchtig, houdt zich niet altijd aan de regels en afspraken, zoekt regelmatig ruzie				
Vindt het leuk om te helpen en nieuwe dingen te doen.				

Ontspannen	Ja	soms	nee	Een beetje
Voelt zich prettig, hangt lekker op de bank als het zo uitkomt				

Als het kind de BSO verlaat	Ja	soms	nee	Een beetje
Het kind ruimt spullen op, helpt mij				
Het kind neemt afscheid doormiddel van de voetenboks. Hij/ zij laat merken dat hij/ zij het leuk vond				

Eventuele bijzonderheden/ weetjes

Zijn er afspraken gemaakt met de ouders naar aanleiding van de observaties en het gesprek?

- Ja we hebben de volgende afspraken gemaakt:
 - 1.
 - 2.
 - 3.

- Nee we hebben geen afspraken gemaakt, wel met elkaar punten besproken

Bijlage 4: Zelfstandigheidscontract

Zelfstandigheidcontract Sport BSO De Sportanen 7 t/m 12 jaar

Bij onze BSO komen kinderen tussen de 4 en 12 jaar oud. Binnen deze leeftijdsgroep bestaan er verschillen in de zelfstandigheid van de kinderen. Als ouder kunt u het best aangeven wat uw kind zelfstandig mag ondernemen. Dit formulier is bedoeld om tussen ouder(s), kind en groepsleiding vast te leggen welke afspraken gehanteerd worden met betrekking tot de zelfstandigheid van het kind.

Basisgegevens	
Naam kind:	
BSO-groep:	
Vervoer naar de BSO	
Groepsleiding haalt uw kind van school	Ja / Nee*
Uw kind loopt zelfstandig van school naar de BSO	Ja / Nee* Zo ja, uw kind moet uiterlijk om uur op de BSO zijn.
Uw kind fietst zelfstandig van school naar de BSO	Ja / Nee* Zo ja, uw kind moet uiterlijk om uur op de BSO zijn.
Ander vervoer, namelijk:	
Vervoer van de BSO naar huis	
Het kind wordt door ouders opgehaald	Ja / Nee*
Uw kind gaat zelfstandig lopend naar huis	Ja / Nee* Zo ja, hij / zij vertrekt om uur.
Uw kind gaat zelfstandig fietsend naar huis	Ja / Nee* Zo ja, hij / zij vertrekt om uur.
Uw kind gaat zelfstandig naar huis na telefonisch overleg met de leiding.	Ja / Nee*
Spelen bij anderen	

Ik geef toestemming dat mijn kind mag spelen bij een vriendje of vriendinnetje	Ja / Nee* Zo ja, hiervoor gelden de volgende afspraken:
Zelfstandige activiteiten	
Uw kind mag zonder direct toezicht op het veld sporten	☐ Ja ☐ Nee
Uw kind mag zonder toezicht buiten het hek spelen	☐ Ja ☐ Nee
Uw kind mag alleen boodschappen doen na overleg met groepsleiding	☐ Ja ☐ Nee Zo ja, welke locaties/ winkels? 1)..... 2)..... 3).....
Uw kind mag zelfstandig naar de volgende locaties, clubs etc. en terug naar de BSO?	☐ Ja ☐ Nee Zo ja, op welke dag(en) en tijdstip? Wat:..... Wanneer:..... Van uur tot uur Wat:..... Wanneer:..... Van uur tot uur
Zwemmen	
Uw kind heeft een zwemdiploma	☐ Ja ☐ Nee

	Zo ja, welke diploma's?
Hoverboard / kart	
Mag uw kind op de hoverboard/ kart rijden op het voetbalveld van Lugdunum?	☐ Ja ☐ Nee ☐ Anders namelijk <u>Alleen met toezicht</u>

Gebruik eigen speelgoed, mobiele telefoons en sieraden

Van zowel ouders als kinderen wordt verwacht direct met De Sportanen groepsleiding te communiceren via het telefoonnummer van De Sportanen 06-83555184 of via de mail (de.sportanen@gmail.com). Als er een speciale reden is waarom uw kind een mobiele telefoon meeneemt, bergen wij deze op een veilige plek op.

Voor het verlies of schade aan eigen speelgoed, sieraden, telefoons en andere apparatuur geldt dat Sport BSO De Sportanen zich niet aansprakelijk stelt. Het meebrengen en gebruiken gebeurt op het risico van kind en ouder.

Aanvullende informatie/ afspraken:

1.

Datum:

Naam ouder:

Handtekening ouder(s):

Naam kind:

Handtekening kind:

Naam groepsleiding:

Handtekening groepsleiding:

Certificaat

Brons

Uitgereikt aan:

.....

Specificatie cursus:

- Hand oog coördinatie
- Vangen
- Mikken
- Springen
- Rennen

- Rollen
- Dribbelen
- Fair play
- Respect voor omgeving en materiaal
- Een echte Bronzen Sportaan

Plaats, datum

.....

Namens De Sportanen:

.....

